

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 36 /2009

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα ΣΤ')

Συνεδρίαση της 13-1-2009

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτριος Αναστασόπουλος, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Μέλη: Σπυρίδων Δελλαπόρτας, Ανδρέας Φυτράκης, Ιωάννης Τριάντος,
Πέτρος Τριανταφυλλίδης, Ηλίας Ψώνης, Ασημίνα Ροδοκάλη,
Θεόδωρος Ψυχογιός, Ευγενία Βελώνη, Στυλιανή Χαριτάκη και
Δημήτριος Χανής, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής: Αθανάσιος Τσιοκάνης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμ. ερωτήματος: 1112734/2634/A0012/20.12.2006 έγγραφο ενός Δ/νσης Φορολογίας Εισοδήματος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Εισηγητής: Αθανάσιος Τσιοκάνης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Περίληψη ερωτήματος: Εάν στην ανώνυμη εταιρεία “Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων Α.Ε.” (Άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 3066/2002-Α'252) δύναται, κατ' άρθρο 85 παρ. 5 περ. ε' του Ν. 2238/1994 “Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος” (Α'151), να χορηγηθούν τα

αιτούμενα φορολογικά στοιχεία (αντίγραφα δηλώσεων Ε1, Ε3, Ε9 και ΦΠΑ) ενός φορολογουμένου υπέρ του οποίου έχει εγγυηθεί, για την αποπληρωμή ληφθέντος από αυτόν δανείου.

Σχετικά με το παραπάνω ερώτημα, το ΣΤ' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε ως εξής:

I. 1. Σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 85 παρ. 2 του Ν. 2238/1994 “Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος” (Α'151): “2. Οι φορολογικές δηλώσεις, τα φορολογικά στοιχεία, οι εκθέσεις, οι πράξεις προσδιορισμού αποτελεσμάτων, τα φύλλα ελέγχου, οι αποφάσεις του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και κάθε στοιχείο του φακέλου που έχει σχέση με τη φορολογία ή άπτεται αυτής είναι απόρρητα και δεν επιτρέπεται η γνωστοποίηση τους σε οποιονδήποτε άλλον εκτός από το φορολογούμενο στον οποίο αφορούν αυτά” και του αυτού άρθρου 85 παρ.5 του ως άνω νόμου: “5. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, αποκλειστικά και μόνο: α...β....γ....δ....ε) η χορήγηση στοιχείων σε δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου και οργανισμούς που έχουν αρμοδιότητα διαχείρισης, παρακολούθησης ή ελέγχου των πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεων, ενισχύσεων ή επιδοτήσεων που καταβάλλονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και φορείς και προέρχονται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους, για την άσκηση αποκλειστικά των παραπάνω αρμοδιοτήτων τους”. (Όπως η περ. ε' της παρ 5 προστέθηκε με το άρθρο 32 παρ. 6 του Ν. 2648/1998, ΦΕΚ Α'238, ισχύς από 22-10-1998).

2 Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3066/2002 «Σύσταση φορέα εγγυοδοσίας Μικρών και πολύ Μικρών επιχειρήσεων, σύσταση....». (Α'252) και συγκεκριμένα **του άρθρου 1 παρ. 1:** “1. Συνιστάται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία “ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε.”, και τον ειδικό τίτλο “Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε. Α.Ε”., αποκαλούμενη στη συνέχεια, χάριν συντομίας, “η Εταιρεία”, με έδρα την Αθήνα.

3. Το Ταμείο διέπεται από τον νόμο αυτό και συμπληρωματικώς από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 για ανώνυμες εταιρείες. Το παρόν κεφάλαιο αποτελεί το καταστατικό της εταιρείας”. **του άρθρου 3** : “1. Σκοπός της Εταιρείας είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρών επιχειρήσεων (ΜΕ) και των πολύ μικρών επιχειρήσεων (ΠΜΕ), όλων των κλάδων, υφιστάμενων ή νεοϊδρυόμενων στην αγορά κεφαλαίων, για την προώθηση του τεχνολογικού και οργανωτικού εκσυγχρονισμού, καθώς και την εισαγωγή κοινοτομιών στην οργάνωση και λειτουργία των επιχειρήσεων. Ο σκοπός αυτός πραγματοποιείται: α)με την παροχή εγγυήσεως, αντεγγυήσεων υπέρ των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για την κάλυψη υποχρεώσεών τους έναντι πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων ή εταιρειών Επιχειρηματικών Συμμετοχών, οι οποίες απορρέουν από πάσης μορφής χρηματοπιστωτικές διευκολύνσεις (όπως δάνεια, προεξόφληση επιχειρηματικών απαιτήσεων, χρηματοδοτική μίσθωση κ.ά). β)με την παροχή συναφών προς την ως άνω δραστηριότητα υπηρεσιών, πλην της απευθείας παροχής πιστώσεων. γ)με την παροχή άλλων χρηματοδοτικών μέσων, όπως επιδότηση κόστους 2. Η Εταιρεία μπορεί, μετά από απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, να διαχειρίζεται και να υλοποιεί προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τον Κρατικό προϋπολογισμό ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, κοινοτικά και διακρατικά προγράμματα, προγράμματα Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης ή άλλα παρεμφερή προγράμματα ή χρηματοδοτικά μέσα, όπως επιδότηση επιτοκίων, επιδότηση προμηθειών, άτοκα δάνεια. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι, η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων και χρηματοδοτικών μέσων. 3.Οι εγγυήσεις και οι υπηρεσίες παρέχονται από την Εταιρεία σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις που εμπίπτουν στον ορισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και απασχολούν μέχρι 49 εργαζομένους». **του άρθρου 4 παρ.1:** “1. Το μετοχικό κεφάλαιο του Ταμείου

ορίζεται σε 100.000.000 ευρώ και διαιρείται σε 1.000.000 ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 100 ευρώ η καθεμία. Το μετοχικό κεφάλαιο καλύπτεται από το Ελληνικό Δημόσιο, μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου”, **του άρθρου 5:** “Τα έσοδα της Εταιρείας προέρχονται από: α)την επένδυση των διαθεσίμων της, β)τις προμήθειες από τις παρεχόμενες εγγυήσεις και άλλες τυχόν παρεχόμενες υπηρεσίες, γ)κεφαλαιουχικές και άλλες ενισχύσεις από το Δημόσιο ή φορείς του Δημοσίου, δ)ενισχύσεις και άλλους πόρους από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή φορείς της, ε)προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών, στ) δωρεές, κληρονομιές και κληροδοσίες και ζ)κάθε άλλη νόμιμη αιτία”, **του άρθρου 7 παρ. 1:** “1. Η διοικητική υποστήριξη και οι κάθε είδους εργασίες που απαιτούνται για τη λειτουργία του Ταμείου και την εκπλήρωση του σκοπού του διενεργούνται, εκτός από τα όργανα και τους υπαλλήλους του και από υπαλλήλους από άλλες υπηρεσίες του Δημοσίου ή άλλων φορέων του ευρύτερου δημοσίου τομέα, που μπορεί να αποσπώνται ή να μετατάσσονται σε αυτό μετά από σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού ή διοικητικού συμβουλίου του οικείου φορέα και κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ή εποπτεύοντος Υπουργού” και **του άρθρου 10 παρ.1:** “1. Το Ταμείο δεν υπόκειται σε φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου, απαλλάσσεται από το φόρο έναρξης της δραστηριότητας και την καταβολή του ανταποδοτικού τέλους υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού και έχει όλα τα διοικητικά, οικονομικά και δικαστικά προνόμια του Δημοσίου, ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου.”

3. Εξάλλου, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 1 του Ν. 3429/2005 “Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί (Δ.Ε.Κ.Ο)” (Α' 314), το οποίο είναι ενταγμένο υπό τον τίτλο “Οργάνωση, Λειτουργία, Διοίκηση και Κρατική Εποπτεία των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών” στο κεφάλαιο Α' του νόμου αυτού: “1. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού, ως “δημόσια επιχείρηση” νοείται κάθε ανώνυμη εταιρεία, στην οποία το ελληνικό δημόσιο δύναται να ασκεί άμεσα

Two handwritten signatures are present at the bottom right of the page. The first signature is a stylized 'J' or 'Y' shape. The second signature is a more traditional 'A' or 'M' shape.

ή έμμεσα αποφασιστική επιρροή, λόγω της συμμετοχής του στο μετοχικό της κεφάλαιο ή της χρηματοοικονομικής συμμετοχής του ή των κανόνων που τη διέπουν. 2. Η άσκηση αποφασιστικής επιρροής από το ελληνικό δημόσιο τεκμαίρεται όταν το ελληνικό δημόσιο ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου χρηματοδοτούμενα από το ελληνικό δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό ή άλλες δημόσιες επιχειρήσεις υπό την έννοια του παρόντος νόμου:α) είναι κύριοι μετοχών που εκπροσωπούν την απόλυτη πλειοψηφία του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της ή β)ελέγχουν την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου στη γενική της συνέλευση ή γ) δύνανται να διορίζουν το ήμισυ πλέον ενός των μελών του διοικητικού της συμβουλίου ή δ) χρηματοδοτούν την ετήσια δραστηριότητά της σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό”. 6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του εποπτεύοντος Υπουργού, υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του νόμου αυτού, εφαρμοζομένων αναλόγως, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (εκτός των δημοσίων επιχειρήσεων) χρηματοδοτούμενα από το δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (Οργανισμοί) καθώς και δημόσιες επιχειρήσεις που έχουν εξαιρεθεί από το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου αυτού».

II) A) Από τη συνδυαστική ερμηνεία των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 85 Κ.Φ.Ε συνάγεται ότι οι αφορώσεις το φορολογικό απόρρητο ρυθμίσεις, θεσπισθείσες προς τον σκοπό της προστασίας των συμφερόντων των φορολογουμένων, συνιστούν ένα αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο προστασίας του φορολογικού απορρήτου, που καλύπτει το σύνολο των στοιχείων εκείνων τα οποία δημιουργούν ή προσδιορίζουν την φορολογική ενοχή του φυσικού ή νομικού προσώπου στα πλαίσια της άμεσης ή έμμεσης φορολογίας (βλ. εισηγητική έκθεση επί του κωδικοποιηθέντος ήδη άρθρου 69 του Ν.Δ.3323/1955).

Η καθιέρωση του απορρήτου των φορολογικών στοιχείων αποβλέπει προεχόντως στην εδραίωση της πεποιθήσεως μεταξύ των φορολογουμένων ότι τα φορολογικά αυτών στοιχεία δεν θα περιέλθουν σε γνώση οιουδήποτε τρίτου. Το απόρρητο τούτο υφίσταται και δρα δεσμευτικώς μεταξύ της αρμόδιας φορολογικής αρχής και του φορολογουμένου προσώπου και δημιουργεί βασικώς την υποχρέωση της πρώτης και των αρμοδίων εν γένει οργάνων, όπως αποφεύγονταν κάθε ενέργεια με την οποία το περιεχόμενο του απ' αυτούς τηρουμένου φακέλου περί του φορολογουμένου ήθελε περιέλθει σε πρόσωπο μη εξομοιούμενο υπό του δικαίου προς αυτόν τούτον τον φορολογούμενο, υπέρ του οποίου λειτουργεί το ρηθέν απόρρητο (Ετσι και η υπ' αρ. 710/1993 Γνωμοδότηση της Ολ.Ν.Σ.Κ.).

Από την αυστηρά και την απόλυτη διατύπωση των περί φορολογικού απορρήτου διατάξεων, σαφώς προκύπτει ότι τα αναφερόμενα σ' αυτές στοιχεία, είτε αυτούσια είτε υπό μορφή εκ τούτων προκυπτουσών πληροφοριών, δεν δύναται να χορηγηθούν σε τρίτο, έστω και προβάλλοντα έννομο συμφέρον. (βλ. Γνωμ.Ν.Σ.Κ. 391/1972) και ότι τούτο ισχύει έναντι οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, κάθε δημοσίας αρχής κ.λ.π., πλην των οριζομένων εξαιρέσεων στο νόμο.

Β) Περαιτέρω, κατά το γράμμα και το πνεύμα των ιδίων ως άνω διατάξεων (άρθρο 85 παρ.5 περ ε' του Ν.2238/94) το φορολογικό απόρρητο κάμπτεται τόσο υπέρ των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) όσο και υπέρ των νομικών προσώπων που ιδρύονται από το Κράτος και διέπονται κατ' αρχήν από τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου (Δημόσιοι Οργανισμοί), όπως είναι τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) καθώς επίσης και τα νομικά πρόσωπα που ιδρύονται από τον νομοθέτη υπό εταιρική μορφή του εμπορικού δικαίου (δημόσιες εταιρείες και επιχειρήσεις) (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου, 1981, σελ 273-284) υπό την τασσομένη, βεβαίως, στο νόμο προϋπόθεση ότι τα χορηγούμενα στους οργανισμούς αυτούς φορολογικά στοιχεία θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους τη

σχετική με την διαχείριση, παρακολούθηση ή έλεγχο των πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεων, ενισχύσεων ή επιδοτήσεων που καταβάλλονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και φορείς και προέρχονται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.

Γ) Από τα ανωτέρω σε συνδυασμό με τους κυρίους καταστατικούς σκοπούς της ανώνυμης εταιρίας υπό την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» όπως αυτοί αναφέρονται στο άρθρο 3 Ν. 3066/02, η εταιρεία αυτή η οποία αποτελεί Οργανισμό κατά την έννοια του άρθρου 85 παρ.5 περ ε' του Ν.2238/94, αφού έχει ιδρυθεί, από τον νομοθέτη προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, το δε μετοχικό κεφάλαιο αυτής έχει καλυφθεί εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο, έχει το δικαίωμα να ζητά φορολογικά στοιχεία φορολογουμένου στα πλαίσια του άρθρου 85 παρ.5 Κ.Φ.Ε. και στις περιπτώσεις που αυτή παρέχει εγγύηση για την αποπληρωμή ληφθέντος από φορολογούμενο δανείου από Τράπεζα, αφού οι εγγυήσεις αποτελούν μία εκ των πιο συνήθων μορφών χρηματοδότησης κατά την έννοια του ανωτέρω νόμου, το δε Ταμείο καταβάλλει το ανεξόφλητο τμήμα του δανείου σε περίπτωση μη αποπληρωμής του από έσοδα που προέρχονται κατά κύριο λόγο από το Δημόσιο ή την Ευρωπαϊκή Ένωση (βλ. άρθρο 5 Ν. 3066/2002).

III) Εν προκειμένω, στο ως άνω έγγραφο της ερωτώσης υπηρεσίας εκτίθεται ότι με την από 7.6.2006 αίτησή του προς την Α' Δ.Ο.Υ. Ιωαννίνων το ως άνω Ταμείο είχε ζητήσει από αυτήν αντίγραφα των δηλώσεων Ε1., Ε5, Ε9 και περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ, χρήσεων 2005 και 2006, ενός φορολογουμένου υπέρ του οποίου είχε εγγυηθεί, και ο οποίος είχε λάβει δάνειο από την τράπεζα “EUROBANK ERGASIAS SA”, την 22-2-2005. Η Δ.Ο.Υ. Ιωαννίνων αρνήθηκε την χορήγηση των εν λόγω στοιχείων, επικαλούμενη το απορρέον από την διάταξη του άρθρου 85 παρ.2 του ΚΦΕ απόρρητο, λόγω, δε, της αρνήσεως αυτής, επηκολούθησε η υποβολή του ως άνω ερωτήματος από την ερωτώσα υπηρεσία.

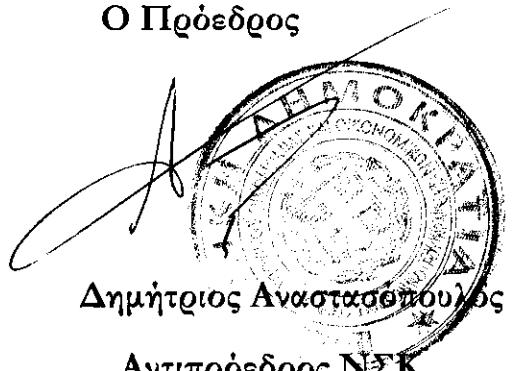
IV) Εν όψει των προεκτεθέντων εφόσον η ανώνυμη εταιρία «ΤΕΜΠΙΜΕ Α.Ε», αποτελούσα δημόσιο οργανισμό, όπως απαιτείται κατ' άρθρο 85 παρ. 5 εδ.

ε' του Ν. 2238/1994, αιτείται φορολογικά στοιχεία φορολογουμένου υπέρ του οποίου έχει εγγυηθεί για την αποπληρωμή ληφθέντος από αυτόν δανείου, δύνανται να χορηγηθούν σ' αυτήν σύμφωνα με τα προεκτεθέντα εκείνα μόνο τα φορολογικά στοιχεία που είναι απολύτως αναγκαία για τον έλεγχο των προϋποθέσεων παροχής και παρακολούθησης της εγγύησης.

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 3^ο / 1 / 2008

Ο Πρόεδρος

Ο Εισηγητής

Αθανάσιος Τσικάνης

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.